Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Technische toelichting voor de raad

November 2025

Inhoud

1. Samenvatting eerdere technische toelichting
2. Toelichting n.a.v. gestelde vragen:
    1. Gebruikelijke hulp en eigen kracht (Jeugdwet)
    2. PGB en niet-gecontracteerde hulp
    3. Afwijzingsgronden
    4. Standaardduur indicatie
3. Toelichting toegangsprocedure

Nijmegen

Samenvatting eerdere technische toelichting (17 sept)

Toezeggingen raad

1. Bij de herziening wordt gekeken naar een passende opzet, waarbij ook voorbeelden van verordeningen in andere gemeenten worden bekeken;
2. Er zal aandacht zijn voor het vergroten van de leesbaarheid van de verordening;
3. Er zal meer verduidelijking komen in de begripsbepalingen;
4. Adviesorganen worden betrokken bij de herziening. De adviezen worden zorgvuldig meegenomen in het proces;
5. Er wordt een technische toelichting voor de Raad verzorgd en ter voorbereiding hierop wordt de evaluatie van gewijzigde begrippen en artikelen in de verordening gepresenteerd;
6. De verordening wordt in toegankelijke taal, afgestemd op de doelgroep, via meerdere kanalen verspreid.

En wens uitvoering en college: proces pgb-tarieven versimpelen

Uitgangspunten herziening verordening en beleidsregels

- Leidende principes voor zorg, welzijn en ondersteuning zoals 13 november 2024 vastgesteld door de Raad, waaronder vertrouwen aan professionals;
- Rechtszekerheid en transparantie;
- Beperken van administratieve lasten en bureaucratie;
- Eenvoud ten behoeve van de leesbaarheid en samenhang, wat onder andere betekent:
  - Het beperken van de inhoud tot datgene dat er strikt genomen in moet staan;
  - Geen herhalingen ten opzichte van andere wet- en regelgeving;
  - Zoveel mogelijk informatie in het hoofddocument, niet in bijlagen;
  - Waar het kan op B1-taalniveau.
- Voor inwoners relevante informatie uit de verordening en beleidsregels is primair via op hun aangepaste kanalen (zoals communicatiemiddelen van de gemeente en verwijzers) en in aansluiting op hun klantreis toegankelijk;

Aard wijzigingen

90% = redactionele wijzigingen én (met name beleidsregels) verwijderen inhoud die niet in document moet staan

5% = Verduidelijkingen en actualisaties die bestaande praktijk niet/nauwelijks veranderen:

- Plichten inwoner rondom inzet en evaluatie maatwerkvoorzieningen nieuwe Wmo en jeugdwet;
- Intrekkingsgrond om eenmalige pgb in te trekken als deze binnen zes maanden niet is benut verbreed naar alle pgb's.
- Verduidelijkt dat de datum van het besluit in principe de ingangsdatum van een maatwerkvoorziening is.
- Jeugdhulp-medische verwijzing
  A. Geen vergoeding voor hulp bij niet-gecontracteerde jeugdhulp tenzij..
  B. Aanbieder moet in onderzoek ook eigen kracht, sociaal netwerk, voorliggende voorziening betrekken

5% = Wijzigingen met (mogelijk) impact op professionals of inwoners:

- Weigeringsgrond toegevoegd 'als aannemelijk is dat inzet van de voorziening niet in voldoende mate zal bijdragen aan een oplossing voor de hulpvraag'.
- Pgb-tarieven
- Pgb kwaliteitseisen
- Jeugd: update gebruikelijke hulp en eigen kracht
- Vervallen maximering 2 of 5 jaar op PGB-indicaties (beleidsregels)

Nijmegen

Toelichting n.a.v. gestelde vragen

Gebruikelijke hulp en eigen kracht (jeugdwet)

- Motie:
  - Effect wijzigingen op ruimte die inwoners ervaren in toegang tot maatwerkvoorzieningen;
  - Vertaling motie: verduidelijken wat van inwoners wordt verwacht, hoe dit wordt beoordeeld, dat dit redelijk gebeurt;
- Verordening 2025 → 2026:
  - Update begrippen o.b.v. NJI rapport, gesprek BJG en adviescommissie JMG;
  - Concreter, duidelijker, praktischer en transparanter;
  - Geen checklist, handvat, individueel toegepast door deskundige;
  - Mogelijk wél effect uitvoeringspraktijk;
- Verdere uitvoering motie via:
  - Reguliere monitoring ervaring toegang: CEO, klachten, bezwaren
  - CEO – continueren
    - Medewerkers gingen serieus om met mijn hulpvraag;
    - Samen met mij werd er op een goede manier naar oplossingen gezocht
    - Hoe tevreden ben je over het besluit in de brief?
  - En aanvullend in 2026:
    - CEO aanpassen
    - Verdiepingsonderzoek inwonerservaringen toegang in overleg met adviescommissies
  - Resultaten CEO 2026 in 2027

PGB en niet-gecontracteerde hulp

PGB

- Wettelijk kader = ‘toereikende hoogte voor meeste dienstverleners’;
- Beleidsruimte om meer te doen;
- Professionele PGB → afgeleid van tarieven ZIN = kostprijs goedkoopst passende voorziening (ZIN)
- Informele PGB → minimumloon met opslag voor vakantietoeslag en werkgeverslasten
- Effect wetswijziging Rdah → arbeidsovereenkomst max 3 dagen per week
- PGB = keuze ouder

Niet gecontracteerde hulp (maatwerkovereenkomst)

- Wettelijke plicht gemeente = passend gecontracteerd aanbod
- Maatwerkovereenkomst = geen keuze ouder

Vragen afwijzingsgronden (artikel 10)

- Hoe wordt passend gedefinieerd in ‘j. als de voorziening naar objectieve maatstaven niet als goedkoopst passende voorziening’? Is er ruimte voor maatwerkvoorzieningen die, ondanks een hogere prijs, een aanzienlijke toename in zelfredzaamheid opleveren?
  - Adequaat tegemoetkomen aan hulpvraag

- Verder staat er: “m. als deze niet langdurig noodzakelijk is. → ‘Is een maatwerkvoorziening alleen bedoeld voor langdurig noodzakelijke situaties?’
  - Specifiek gericht op hulpmiddelen i.r.t. hulpmiddelen uitleen Zvw
  - Incidentele behoeften opvangen in netwerk

Vraag ‘standaardduur 5 jaar levenslange beperking’

- Beleidsregels → vervallen maximering 2 of 5 jaar op PGB-indicaties
- Vertrouwen aan de professional
- Alle omstandigheden meewegen
- Geen onderscheid PGB en ZIN
- Ook langer dan vijf jaar kan passend zijn;

Nijmegen

Toelichting toegangsprocedure

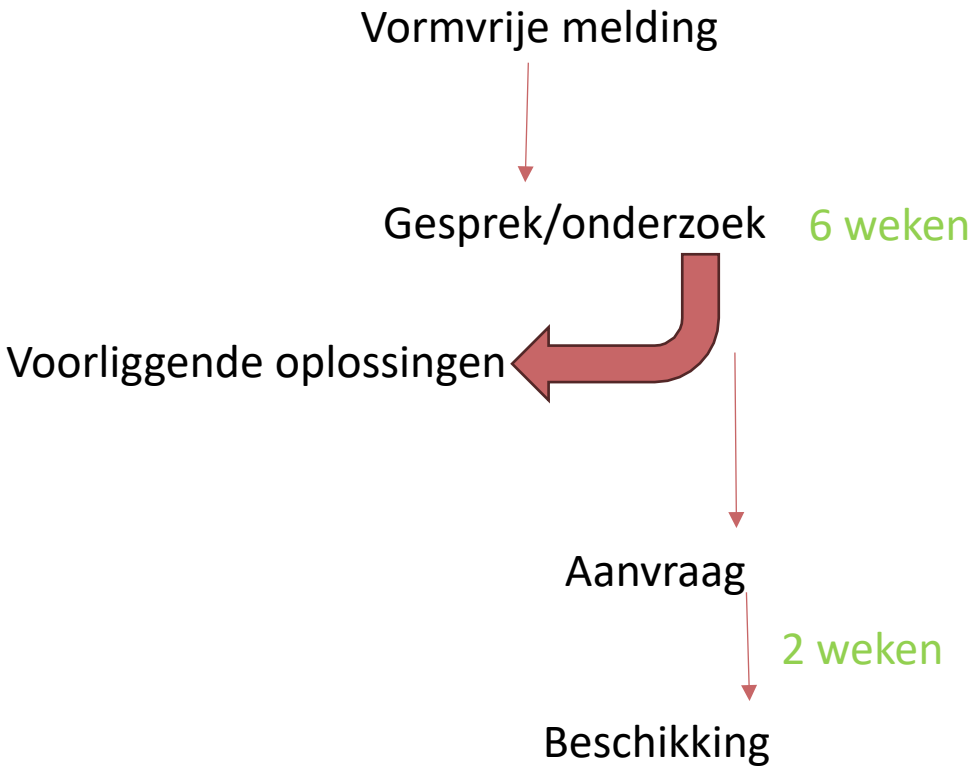
Toegang Wmo & Jeugdwet: visie

- Wmo, 2010: Kanteling
  - Meer beroep op eigen mogelijkheden
  - Meer beroep op vrij toegankelijke voorzieningen
  - Aanvraag: verzoek om een besluit te nemen
  - Leent zich niet voor gekantelde benadering, van claimgericht naar probleemgericht

  - Meldingsprocedure in verordening

- 2015: Meldingsprocedure opgenomen in de Wmo 2015

Melding

Vormvrije melding
Gesprek/onderzoek
6 weken
Voorliggende oplossingen
Aanvraag
2 weken
Beschikking

Toegang Jeugdwet

- Keuzes Nijmegen:
  - 1 Gezin 1 Plan, 1 organisatie (Jeugd én Gezin) voor begeleiding jeugdigen én ouders (Wmo & Jeugdhulp)
  - Directe basishulp, indicatievrij, laagdrempelig toegankelijk, weinig bureaucratie, efficiënt inzetten schaarse capaciteit;
  - Buurtteams als toegang tot maatwerkvoorzieningen;
  - Horizontaal werken, samen de vraag én passende oplossing bedenken, effectiviteit vergroten;
  - Hulpvragen (zeker ‘lichte’) zoveel mogelijk oplossen met voorliggende voorzieningen (basishulp én sociale basis)

  - 2 procedures (Wmo en Jw) binnen 1 hulpvraag onwenselijk en moeilijk uit te leggen
  - Visie sluit het beste aan bij meldingsprocedure

Toegang Jeugdwet

- Juridische argumentatie:

- Kanteling Wmo: 5 jaar meldingsprocedure in verordening

- Artikel 2.9 Jeugdwet: *De gemeenteraad stelt bij verordening en met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens deze wet in ieder geval regels over de door het college te verlenen individuele voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening.*

Toegang Wmo & Jeugdwet: rechtspositie

- Kern werkwijze Buurtteams = samen tot een passende oplossing komen = kern effectiviteit hulp.
- Instructie Buurtteam: wil inwoner op enig moment andere hulp dan basishulp → toewerken naar beschikking;
- Positie van cliënten (o.a.): klachtenregelingen, Regionaal Meldpunt Zorg (RMZ), cliëntervaringsonderzoek, onafhankelijke cliëntondersteuning, bezwaren
- 2026:
  - Versterken toegankelijkheid en afhandeling klachten gemeente;
  - Versterken informatievoorziening ‘onvrede’ gemeente en Buurtteams;
  - Toetsen/versterken informatie verordening/beleidsregels;
  - Versterken onafhankelijke cliëntondersteuning;
  - Live inzicht in eigen gezinsplan;

Aspect	Huidige stelsel
Effect inwoner	Meer horizontale relatie professional (gelijkwaardig, samen), passend bij beroepscodes/professionele standaarden Vraag- of probleemgericht Melding (ervaren probleem of vraag) als startpunt Geschikte werkwijze voor alle gezinnen (niet alleen voor de communicatief vaardige) Direct ook start hulp Buurtteams of toeleiden sociale basis 1 procedure voor een gezin (én professionals) Deskundige als gezicht/aanspreekpunt Wie kán wachten, wacht (binnen 1 week screening, prioritering en gesprek gepland door deskundige), niet op volgorde van melding
Proces	Melden bij verwijzer Gesprek ongeacht volledigheid informatie Deskundige start basishulp en/of onderzoekt maatwerkvoorziening Indien maatwerkvoorziening toekennen of afwijzen: advies deskundige aan college College besluit maatwerkvoorziening

Nijmegen

Vragen?